

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BMI0172

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ វ៉ាន់ ទាវ ភេទស្រី អាយុ៥១ឆ្នាំ

មុខងារនៅសម័យខ្មែរក្រហម: កងចល័តនៅអាងត្រពាំងថ្ម

សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិជ្រោយព្រីង ឃុំព្រះនេត្រព្រះ ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១

សម្ភាសន៍ដោយ: ហ៊ុន សុផានី

០០:៣៨:២០

២៥ទំព័រ

ឆានី : ថ្ងៃនឹង ថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ។ ខ្ញុំឈ្មោះ ឆានី ខ្ញុំមកពីខាងមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ហើយខ្ញុំចុះមកនេះ គ្រាន់ចង់សាកសួរមើលពីប្រវត្តិរបស់ម៉ែដែលបានឆ្លងកាត់កាលពីសម័យខ្មែរក្រហម ។ ហើយរឿងវ៉ាន់ទាវអស់នឹង ខ្ញុំសុំយកទៅចុះក្នុងទស្សនាវដ្តីក៏ដូចជាសម្រាប់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ យកទៅសិក្សាស្រាវជ្រាវ ហើយក៏សម្រាប់ការសិក្សាទាំងអស់នេះ គឺទុកឲ្យក្មេងជំនាន់ក្រោយបានដឹង បានរៀន បានសូត្រ នេះជាសៀវភៅដែលពួកខ្ញុំចង់ចុះ ។ ជាដំបូងខ្ញុំសុំអនុញ្ញាតមើលថតជាសម្លេងបានទេ ហើយខ្ញុំថតជារូបបានទេ?

ទាវ : បាន ។

ឆានី : ម៉ែមានឈ្មោះអីដែរ?

ទាវ : ខ្ញុំឈ្មោះ វ៉ាន់ ទាវ ។

ឆានី : ឆ្នាំនឹងអាយុប៉ុន្មានហើយ?

ទាវ : ឆ្នាំនឹង៥១ ហើយ ។

ឆានី : ម៉ែមានស្រុកកំណើតនៅណា?

ទាវ : ជ្រោយព្រីង ។

ឆានី : ចឹងរាល់ថ្ងៃម៉ែរស់នៅជ្រោយព្រីង ស្រុកកំណើតនៅនឹងដែរ?

ទាវ : បា!

ឆានី : ចឹងនៅភូមិជ្រោយព្រីង ឃុំអីដែរ?

ទាវ : ឃុំព្រះនេត្រព្រះ ។

ឆានី : ស្រុកអីកេ?
 ទាវ : ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ។
 ឆានី : ខេត្ត?
 ទាវ : ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។
 ឆានី : ឪពុកម៉ែឈ្មោះអីកេ?
 ទាវ : ឪពុកខ្ញុំស្លាប់អស់ហើយ ។
 ឆានី : ឈ្មោះអីកេឪពុក?
 ទាវ : ឈ្មោះ វ៉ាន់ ខាន់ ។
 ឆានី : កាកស្លាប់ពេលណា?
 ទាវ : កាកស្លាប់យូរហើយ បាន៤-៥-៦-៧ឆ្នាំ ដឹងស្លាប់ឆ្នាំណា ។
 ឆានី : ដោយសារអីកេ?
 ទាវ : កាកជម្ងឺ ។
 ឆានី : ចុះម្តាយឈ្មោះអីកេ?
 ទាវ : ម្តាយខ្ញុំឈ្មោះ មុយ បីន ។
 ឆានី : កាកនៅរស់ទេ?
 ទាវ : ទេ! កាកស្លាប់ដែរ ។
 ឆានី : ស្លាប់ពេលណា?
 ទាវ : ស្លាប់មុនឪពុកខ្ញុំ ស្លាប់ជាង១០ឆ្នាំ ១២-១៣ឆ្នាំ ហៅ១៧ឆ្នាំហើយ មែនខ្ញុំ ។
 ឆានី : ដោយសារឈឺ?
 ទាវ : បា!
 ឆានី : ម៉ែមានបងប្អូនប្អូននាក់?
 ទាវ : បងប្អូន៧នាក់ ។
 ឆានី : ស្រីប្អូន ប្រុសប្អូន?
 ទាវ : ប្រុសតែ១ទេ ។
 ឆានី : ស្រី៨ ប្រុស១ នៅរស់ទាំងអស់ទេ?
 ទាវ : ស្លាប់អស់ហើយ ស្លាប់ស្រីអស់២ ។
 ឆានី : ស្រី២?

ទាវ : ចា! ១ស្លាប់សម័យអាពាហ៍ ។
 ធានី : ដោយសារអីដែរ?
 ទាវ : កាត់កូនដី ស្លាប់ ទាស់ស្លាប់ ។
 ធានី : ចុះមួយទៀត?
 ទាវ : មួយទៀតស្លាប់ឥឡូវៗនឹង ស្លាប់បាន២ឆ្នាំហើយ ។
 ធានី : ដោយសារអីដែរ?
 ទាវ : កើតមហារីកស្បូវ ។
 ធានី : មិនរៀបគ្រួសារនៅឆ្នាំប៉ុន្មាន?
 ទាវ : ៨៣ កូនខ្ញុំអាយុបាន២៥ឆ្នាំហើយ ។
 ធានី : គ្រួសារម៉ែឈ្មោះអីគេ?
 ទាវ : ឈ្មោះ ហង្ស សឹម ។
 ធានី : មានកូនប៉ុន្មាននាក់?
 ទាវ : កូន៥ នាក់ ។
 ធានី : ស្រីប៉ុន្មាន ប្រុសប៉ុន្មាន?
 ទាវ : ស្រី២ ប្រុស៣ ។
 ធានី : ម៉ែបានរៀនដល់ថ្នាក់ទីប៉ុន្មានដែរ?
 ទាវ : ខ្ញុំអត់បានរៀនទេ ។
 ធានី : ចឹងគាត់ពីតូចមកម៉ែធ្វើអីខ្លះទៅ?
 ទាវ : ពីតូចមកខ្ញុំហ្វាលតែគោនៅក្រោម ។
 ធានី : រហូតដល់ពេលណា?
 ទាវ : ដល់ពេលខ្មែរក្រហមចូលនេះ ខ្ញុំដើរចល័តរហូត អត់បានរៀនទេ ។
 ធានី : ចឹងម៉ែអត់បានទៅរៀនទៅអីទេ នៅហ្វាលគោ?
 ទាវ : ចា!
 ធានី : នៅក្នុងភូមិយើងកាលនឹងមានហេតុការណ៍អីកើតឡើងដែរអត់ទេ ពេលនឹង ពេលដែល ម៉ែ
 នៅក្មេងៗ នៅហ្វាលគោ គេមានហៅទៅព្រៃចូលអីៗមានទេ?
 ទាវ : អត់ទេ ។
 ធានី : ម៉ែអត់ដឹង ឬក៏អត់មាន?

ទាវ : អត់មានទេ ។
 ធានី : នៅភូមិនឹង អត់មានអ្នកណាចូលបដិវត្ត ចូលអីអត់មាន?
 ទាវ : ទេ! បដិវត្ត មានត្រឹមតែខ្មែរក្រហមចូលទៅ ខ្ញុំអត់នៅភូមិនេះទេ
 ខ្ញុំជម្លៀសទៅនៅដក់ពរ ។
 ធានី : អ្នកភូមិយើងទៅនៅដក់ពរទាំងអស់គ្នា?
 ទាវ : បា! មុនដំបូងខ្មែរក្រហមចូលមុនដំបូង គេជម្លៀសទៅនៅស្រះៗ បានប៉ុន្មានខែបាន៣ខែ
 ៤ខែគេទ្រមកនៅដក់ពរវិញ បាននៅជាប់រហូត ។
 ធានី : ម៉េចទៀតមីន?
 ទាវ : ដល់ពេលខ្ញុំនៅភូមិស៊ីតែបបររហូតពេកទៅ ខ្ញុំនៅក្មេងនៅតូច អាយុទើប១៥ ខ្ញុំសុំគេទៅ
 ចល័ត ។
 ធានី : ម៉េចទៀតមីន?
 ទាវ : ទៅខ្ញុំលើកចល័តទំនប់ព្រៃមាននោះ ក្រវ៉ាត់ព្រៃមាននោះរួចគេទ្រមកភូមិវិញ ។ ដល់មកភូមិ
 វិញ ខ្ញុំនៅខ្ញុំអត់ចេះហូបបបរ ខ្ញុំសុំគេទៅចល័តទៀត ហូបតែបបរខ្ញុំអត់ចេះហូបទេ ។ ខ្ញុំសុំ
 ទៅចល័តទៀត គេយកទៅលើកនៅគ្រពាំងថ្មនឹង ។
 ធានី : ចឹងមីនទៅចល័តនឹង គេទ្រហូបបាយ?
 ទាវ : ហូបបាយ ប៉ុន្តែហូបបាយវាសំបាន កាលនៅភូមិហូបបបរខ្ញុំអត់ចេះហូបបបរទេ ខ្ញុំសុំទៅនៅ
 ចល័ត ។
 ធានី : ចឹងពេលទៅគ្រពាំងថ្ម ហូបបាយរហូត និយាយទៅទ្រតែមីនទៅកងចល័ត
 មីនអត់ដែលបាន ហូបបាយ?
 ទាវ : អត់ដែលហូបបបរ ។
 ធានី : អត់ដែលហូបបបរសោះ?
 ទាវ : អត់ទេ ។
 ធានី : ចឹងនៅកងចល័តហូបបាយដែរ?
 ទាវ : ហូបបាយ ប៉ុន្តែយើងវាសំម៉ារបប ។
 ធានី : ប៉ុន្មាន?

ទាវ : ប៉ុនបូបទៅវាអត់ឆ្កែតដែលណា ប៉ុនយើងបានហូបបាយ គ្រាន់ខ្ញុំទៅលើកចល័តនៅ ចល័ត
 គ្រពាំងថ្ម ខ្ញុំលើកខ្សែត្រៀមទី១កន្លែងស្ពានរាបនោះ ទឹកមុជ មានបានរាល់ថ្ងៃខ្លះ ។ បើ
 សិនជាទៅខ្សែត្រៀមទី២ក៏អត់សូវមានទឹកមុជដែរ អត់ ។

ធានី : ខ្សែត្រៀមទី២នៅណា កូនខ្មែរនឹង?

ទាវ : គ្រពាំងថ្មនឹង ប៉ុនខ្សែត្រៀមទី១នៅខាងស្ពានរាប ដល់ទី២ទៅខាងកើតនោះ ។

ធានី : ចុះស្ពានរាបនឹង នៅគ្រពាំងថ្មដែរ ប៉ុន្តែនៅខាងវិញ?

ទាវ : នៅខាងលិចៗទី៣ ខាងកើតមកទៀតទី២ ខាងកើតបន្ទាប់ពីគ្រពាំងថ្មគេទៅ ភូមិគេទី១ ។

ធានី : ចុះស្ពានរាបនឹងនៅទី១?

ទាវ : ទី៣ ស្ពានទី៣ ។

ធានី : ស្ពានទី៣ ឬក៏ខ្សែត្រៀមទី៣?

ទាវ : ស្ពានទី៣លើករួច មកលើកទី១មកដាក់ចល័តនារីៗ ផ្សេង ។

ធានី : មិនប្រាប់ថាខ្សែត្រៀម?

ទាវ : បា!

ធានី : ព្រោះធម្មតាយើងធ្វើកងចល័តចឹង ទៅលើកទំនប់មានខ្សែត្រៀមហើយណា?

ទាវ : បា!

ធានី : វាមានខ្សែត្រៀម ត្រូវទេមិននិយាយមិញ?

ទាវ : បា!

ធានី : ចឹងខ្សែត្រៀមទី១នៅស្ពានរាប ឬខ្សែត្រៀមទី៣នៅស្ពានរាប?

ទាវ : ខ្សែត្រៀមទី៣នៅស្ពានរាប ។

ធានី : ចឹងខ្សែត្រៀមទី១នៅ?

ទាវ : គ្រពាំងថ្ម ។

ធានី : ទី១នៅគ្រពាំងថ្មខាងណា?

ទាវ : គ្រពាំងថ្មខាងកើត ។

ធានី : ចុះខ្សែត្រៀមទី២?

ទាវ : ខាងលិច ។ ដល់ទី៣បាននៅខាងលិចទៀត ។

ធានី : ចឹងទី១ខាងកើត ទី២ខាងលិច?

ទាវ : បា!

ឆានី : ដល់ពេលទី៣ ?

ទាវ : ខ្ញុំទៅលើកខាង ដល់ពេលទី៣នោះគេដាក់ធំៗនារី ដល់ពេលនោះខ្ញុំទៅលើកក្រវាត់ទៀត រួច អាណោះហើយទៅនោះអាក្រវាត់អាណោះត្រពាំងប្លុកនៃខ្លួនទៅលើកនោះទៀត ។ ដល់ទៅ លើកនៅនោះរៀងយ៉ាប់តិច លើកខាងនោះម៉ាអាទិត្យអីបានឆ្លុះទឹកម្តង ។

ឆានី : ម៉េចបីឆ័ង ?

ទាវ : អត់មានទឹក ។

ឆានី : ម៉េចបានអត់មានទឹក ?

ទាវ : អត់មានទឹកទេ ដូចថាត្រពាំងណាមានមួយចេះនាំគ្នាឆ្លុះតទាល់តែអស់ ។ អត់ទឹកហូបគេដឹកឲ្យ ហូប ដឹកទៅក៏កងណាហូបមិនគ្រាន់ទេ ។

ឆានី : ម៉េចបីឆ័ង ?

ទាវ : ចុះទឹកបែកគ្នា ដាក់បំពង់បែកគ្នា ។ ខ្លះក៏រួចលើក៣ម៉ែត្រគីបរួចចេះទៅ នាំគ្នាទៅដងទៅស្ទឹង ណាំតារណា ឆ្ងាយណាស់ ។

ឆានី : បីឆ័ងអត់មានទឹកហូបហើយទៅដងទឹក ។ បីឆ័ងម៉ែត្រគីលើកប៉ុន្មានម៉ែត្រគីប ?

ទាវ : ៣ ។

ឆានី : ម៉ែត្រ៣ម៉ែត្រគីប សម្រាប់កងមីឆ័ង ?

ទាវ : បា !

ឆានី : កងនឹងហៅកងកុមារ ?

ទាវ : កងកុមារ ។

ឆានី : ចុះមានកងមនុស្សចាស់ដែរអត់ ?

ទាវ : មានភី ។

ឆានី : កងមនុស្សចាស់កងម៉េច ?

ទាវ : កងមនុស្សចាស់លើក៣ម៉ែត្រដូចគ្នា ៣ម៉ែត្រកន្លះ ៣ម៉ែត្រគីប ប៉ុន្តែកុមារយើងលើករួចក៏ បានយើងលើកមិនរួច យើងលើកយប់ទៀត ។ ហើយអ្នកខ្នាក់មានចេះទៅ ដាក់ម៉ាក្រមអ្នក ឆ័ងមានទៅ ។

ឆានី : បីឆ័ងម៉េចបើឆ័ងមើលអត់ឃើញ ?

ទាវ : មើលអត់ឃើញ តែយប់ឆ័ងមើលហើយ គេដាក់ម៉ាកងគេ ក្រមគេឆ័ងមានទៅ ។

ឆានី : ចង់និយាយថាដាក់កង់នីតមាន់ចឹង កុហារកាត់ធ្វើយ៉ាងម៉េច បើយប់ឡើងមើលមិនឃើញ ហើយកាប់យ៉ាងម៉េច?

ទាវ : មានអ្នកភ្នំម្នាក់អ្នកកាប់ទៅ អ្នកនឹងតមាន់ដាក់តគ្នាចេះទៅ លើកបង្កើតគ្នាលើកឡើងលើ ចង់កូរទៅឡើងលើ ។

ឆានី : តែមីនធ្វើពេលយប់ដែរ?

ទាវ : យប់ដល់ម៉ោង១១ បានឲ្យដេក ។

ឆានី : ៣ម៉ែត្រតិចដល់ម៉ោង១១?

ទាវ : បា!

ឆានី : ជាទូទៅដឹងថាកំណត់៣ម៉ែត្រតិច?

ទាវ : ៣ម៉ែត្រតិច ។

ឆានី : ត្រូវធ្វើឲ្យហើយ ៣ម៉ែត្រតិច៤ជ្រុង?

ទាវ : ៤ជ្រុង ។

ឆានី : ដឹកចុះក្រោម?

ទាវ : ដឹកចុះក្រោមកន្លះម៉ែត្រ ៣ម៉ែត្រការ៉េ ។

ឆានី : ចឹង៣ម៉ែត្រជុំវិញហើយ កន្លះម៉ែត្រចុះក្រោមទៀត?

ទាវ : បា ។

ឆានី : ជំរៅកន្លះម៉ែត្រ?

ទាវ : បា!

ឆានី : ចុះមីនដូចជា ពេលមីននៅត្រពាំងថ្មនឹង គឺហូបបាយម៉ាកូនបានចង្អុល?

ទាវ : បា! ភ្នំឡើងចែកគ្នាទៅ ។

ឆានី : ហូបអីម៉េចដែរ ការហូបល្អអត់?

ទាវ : មិនមានទេ គ្មានអីហូបទេ ដួនកាលស្ករដែនយើងចែកគ្នាម្នាក់ម៉ាដែនទៅ ដួនកាលទឹកប្រហុក យើងដាំទឹកប្រហុកដាក់លាយស្ករទៅ ។

ឆានី : ទឹកប្រហុក?

ទាវ : បា!

ឆានី : ដាក់ទឹកប្រហុកនឹងវាមិនពិបាក ព្រោះយើងមើលក្រាន់យើងនៅប៉ុន្តែនឹងមាន?

ទាវ : បា!

ឆានី : សត្វរុយឡើងពេញទាំងនោះហើយ ចុះទម្រាំសម័យនោះទៀត?

ទាវ : អត់ដឹង មិនដឹងធ្វើម៉េច បើអត់ទៅហើយ ។

ឆានី : ហូប ចុះមានគេឈឺ មានអី?

ទាវ : ឈឺ ខ្លះក៏មានជីវិតបានមកវិញទៅ ខ្លះក៏ស្លាប់នៅនោះទៅ ។

ឆានី : ទោះជានេះក៏ដោយ?

ទាវ : បា!

ឆានី : ត្រូវតែហូប?

ទាវ : ត្រូវតែហូប ។

ឆានី : ដល់ពេលឈឺអីចឹង មានពេទ្យមានអីគេជួយមើល?

ទាវ : មានថ្នាំពេទ្យគេបើកឲ្យលេប ប៉ុន្តែលេបវាមិនបាត់ ។

ឆានី : ចុះមិនដូចជាក្មេងៗភាគច្រើនដែលធ្វើការឲ្យម៉ែន ភាគច្រើននៅរស់ទាំងអស់គ្នាទេ?

ទាវ : ទេ! ភូមិនេះស្លាប់អស់ហើយ ។

ឆានី : អស់រលីង?

ទាវ : បា!

ឆានី : ទៅជាមួយម៉ែនប៉ុន្មាននាក់កាលនឹង?

ទាវ : ទៅច្រើនដែល៤-១០ ស្លាប់កាលគេបាញ់ត្រពាំងថ្ម ។ កាលដែលយួនទៅលើកទំនប់ ដែល យួនចូលហើយ ក៏ខ្មែរក្រហមបាញ់នោះ ។

ឆានី : ម៉េចចឹងម៉ែន ក្រែងត្រពាំងថ្មធ្វើហើយតើ ពេលយួន?

ទាវ : ធ្វើហើយ តែជួសជុលវា ។

ឆានី : មិនទៅជួសជុល?

ទាវ : ខ្ញុំអត់ទៅ តែបង្អួចទៅ ។ បង្អួចម៉ែនពៅកោង រាប់ទៅជំនួសខ្ញុំ ឲ្យខ្ញុំរកស៊ីចិញ្ចឹមម៉ែ ។

ឆានី : ចឹងនៅភូមិម៉ែនប៉ុន្មាននាក់ ដែលទៅចាំទេ?

ទាវ : ទេ! ខ្ញុំមិនសូវចាំទេ វាយូរគ្រាន់ហើយ ។

ឆានី : មិនរកនឹកមើលប្រហែលជាប៉ុន្មាននាក់ទៅ ដែលទៅជាមួយម៉ែន?

ទាវ : ប៉ុន្តែវាស្លាប់ហើយ ហៀប ហាន ណាត អាសៃ អាហៀ ១២-១៣នាក់ដែរ ស្លាប់ហើយ ។

ឆានី : ២នាក់ ហើយបង្អួចម៉ែនម្នាក់ដែរ?

ទាវ : បា! បួនស្រីខ្ញុំអត់ស្លាប់ ។
 ធានី : បួនស្រីឈ្មោះអីកេ?
 ទាវ : ឈ្មោះ វ៉ាន់ សន គ្រូវរច្ឆស ក្រៅពីនឹងស្លាប់អស់ហើយ ។
 ធានី : នៅគាត់តែម្នាក់ដែលនៅរស់ ក្រៅពីនឹង?
 ទាវ : នៅបានប៉ុន្មាននាក់ ទៅក្នុងជាន់២០ នាក់ ស្លាប់អស់១៦ នាក់ ។
 ធានី : ចឹង២០ ប៉ុន្មាននាក់មិនរកនឹកមើល?
 ទាវ : ក្រែលដែរ ទាំងនារីទាំងអីច្រើនដែរ ភូមិយើង ។
 ធានី : ដែលថាទៅជួសជុលទំនប់នឹង?
 ទាវ : ជួសជុលទំនប់នឹង សម័យយួនចូលនេះតើ ។
 ធានី : ចង់និយាយថាគាំងពីម៉ឺនធ្វើនៅទំនប់នឹងរហូតមក តើម៉ឺនធ្វើនៅទំនប់នឹងរហូតមក តើម៉ឺន
 មើលឃើញអ្នកដែលនៅភូមិម៉ឺនទៅជាមួយម៉ឺន មានស្លាប់ច្រើនអត់ដែលទៅធ្វើការនៅនឹង
 ហើយស្លាប់អីចឹង?
 ទាវ : ទៅធ្វើការនៅនឹងអត់ស្លាប់ទេ ទើបនឹងស្លាប់ដែលយួនចូលហើយ ក៏ទៅលើកជួសជុល ខ្មែរ
 ក្រហមលោកបាញ់ស្លាប់ ។
 ធានី : ប៉ុន្មាននាក់?
 ទាវ : ថាស្លាប់ប៉ុន្មាននាក់ទេ ។
 ធានី : ចុះម៉េចបានទៅលើកជួសជុល ក្រែងខ្មែរក្រហមអ្នកឲ្យធ្វើប្តូរមួយក៏ខាង?
 ទាវ : ខាងយើងនេះឯង ឲ្យទៅជួសជុលនោះៗ ខ្មែរក្រហមលបបាញ់ ។ ស្លាប់ភូមិខ្ញុំច្រើនដែរ ។
 ធានី : ឆ្នាំប៉ុន្មានម៉ឺនចាំទេ?
 ទាវ : ខ្ញុំអត់ចាំទេ អាជឿឆ្នាំប៉ុន្មានទេ ។ ខ្ញុំមិនបានជាចាំទុកផង ។
 ធានី : ឥឡូវៗយើងដែរអត់ ឬមួយក៏?
 ទាវ : ហេ! យូរក្រាន់ហើយ ២០ឆ្នាំជាងហើយ ។
 ធានី : ឆ្នាំពីរៀតណាមចូលមកដំបូងៗ?
 ទាវ : បា!
 ធានី : ម៉េចបានរៀតណាមឲ្យទៅជួសជុលទំនប់ធ្វើអី?
 ទាវ : ខូច ។
 ធានី : ខូចយ៉ាងម៉េច?

ទាវ : ខូចទៅជួសជុលអាទំនប់យើងក្រវាត់ល្អាតស្រែ ដល់ទៅជួសជុលទៅ យប់ឡើងដេកទៅ
 លេងទៅខ្មែរក្រហមគេមកលបបាញ់ស្លាប់អស់ប៉ុន្មាន១៦ នាក់ ។
 ធានី : តែភូមិមីនទេ?
 ទាវ : បា! តែភូមិខ្ញុំ១៦ នាក់ ។
 ធានី : បានន័យថាមានអ្នកផ្សេងក្រៅពីភូមិមីនទៀត?
 ទាវ : ក្រៅពីភូមិខ្ញុំ កាលនោះឈប់អស់ប៉ុន្មាននាក់ទេ ២០ នាក់ជាន់ ។ ប៉ុន្តែភូមិខ្ញុំ១៦ នាក់ ទាំង
 ចាស់ទាំងក្មេង ។
 ធានី : ពេលមីននៅធ្វើការនៅអាទំនប់នឹងដូចម្តេចមីនដូចរឿងអីប្លែកៗ
 ហើយរបៀបថាអ្នកបាត់ខ្លួន នៅកន្លែងមួយមីន ឬក៏ប្រជាជនថ្មី?
 ទាវ : អត់ទេ ខ្ញុំអត់ដែលដូចទេ តែកាលនោះខ្ញុំនៅតូចផង ។
 ធានី : កាលមីននៅកន្លែងល្អរបស់មីនមានតែក្រុមចាស់ៗទេ ឬមានអ្នកថ្មីមកដែរ?
 ទាវ : នៅតើ ។
 ធានី : នៅដែរ?
 ទាវ : នៅ ។
 ធានី : កុមារ ចាស់ៗដូចមីន?
 ទាវ : បា!
 ធានី : កុមារថ្មីៗចូលរួមជាមួយកងមីនដែរ ឬអត់ទេ?
 ទាវ : មានតើ មានចាស់ មានថ្មី ចូលលាយគ្នា តែច្រើនមកពីខាងភ្នំពេញ មកពីខាង ។
 ធានី : ប៉ុន្តែធ្វើបានដូចយើងដែរ?
 ទាវ : ច្រើនឈឺ មកពីខាងនោះឯង ច្រើនឈឺ ខ្លះទៅស្លាប់នឹងពស់ចឹក ។
 ធានី : ស្លាប់ពស់ចឹកម៉េច?
 ទាវ : ពស់ចឹកស្លាប់ នៅជុំខ្ញុំមាននារីម្នាក់ស្អាតណាស់ ពស់ចឹកស្លាប់ ។
 ធានី : គាត់មកពីភ្នំពេញដែរ?
 ទាវ : បា! នៅជាមួយក្រុមខ្ញុំនឹងឯង ។
 ធានី : គាត់ធ្វើអីគេ បានពស់ចឹកស្លាប់?
 ទាវ : លើកដីយប់ទៅ ក៏ពស់ចឹកនៅអន្លង់យើងលើក ស្លាប់ភ្លាមៗក៏កប់ចោលក្នុងព្រៃនឹងទៅ ។
 ធានី : កប់ចោលក្នុងព្រៃ ឬកប់ចោលនៅកន្លែងណា?

ទាវ : កប់ចោលក្នុងព្រៃនឹង កន្លែងលើក ។
 ធានី : ចឹងកន្លែងលើកនឹង ?
 ទាវ : បា!
 ធានី : ចឹងកន្លែងលើកនឹងកាលមុនព្រៃ ហើយម៉េច?
 ទាវ : ព្រៃ ។
 ធានី : ព្រៃសុទ្ធច្រើន?
 ទាវ : បា!
 ធានី : នៅកន្លែងត្រពាំងដូចនឹង?
 ទាវ : បា! ព្រៃតើ ។
 ធានី : ចឹងដែលថាកប់ចោលៗក្នុងព្រៃ នៅលើកទំនប់នឹងទេ?
 ទាវ : ទេ! កប់នៅវាលព្រៃចោលចេះ ។
 ធានី : នៅក្បែរទំនប់នឹង?
 ទាវ : បា!
 ធានី : តែមិនមែននៅទំនប់នឹង?
 ទាវ : អត់ទេ បើត្រូវគេកប់នៅទំនប់នឹងទៅ ក៏គេយកទៅកប់នឹងទំនប់នឹងទៅ ។
 ធានី : ធ្វើម៉េចបានដឹងថាយើងត្រូវយកទៅកប់នៅទំនប់នឹង?
 ទាវ : ទេ! យប់ឡើងក៏មិនហ៊ានមើលទេ ។
 ធានី : ប៉ុន្តែបានដឹង?
 ទាវ : គ្រាន់តែលួចមើលឃើញតែគេសែនអីមកដាក់ទៅ ក៏យើងលួចមើលគេទៅ ។
 ធានី : ហើយលួចមើលឃើញ គេធ្វើម៉េចខ្លះ?
 ទាវ : ឃើញគេយកមកកប់នឹងបាតទំនប់ ដឹងគេកប់ណាណែន យើងមិនបានដឹង ទាល់តែឃើញ
 យប់លួចមើលទៅ ។
 ធានី : ពេលដែលយើងកំពុងតែធ្វើការនឹង?
 ទាវ : បា! ក៏លួចមើលទៅ ។ មិនហ៊ានមើលទេ តែយើងឃើញ យើងឈរមើលអី គេវ៉ៃចោល
 ហើយ ។
 ធានី : លួចមើលយ៉ាងម៉េច មិនឃើញគេសែនមកពីណា?

ទាវ : អត់ដឹងគេសែនមកពីណា បើយើងនៅធ្វើការ គ្រាន់តែឃើញគេដាក់មកយើងមើលទៅម៉ា ក្រឡេកទៅក៏យើងឈប់ហ៊ានមើលទៅ ។

ធានី : ឃើញតែមួយនឹងទេ ឬឃើញផ្សេងទៀត ដែលធ្លាប់មានអ្នកផ្សេងទៀតឃើញមិនធ្វើចឹង ដែរ?

ទាវ : ខ្ញុំមិនសូវឃើញទេ ។ ខ្លះទៅ ខ្លះលើកដឹកស្ពាន អ្នកនៅដឹកស្ពានបានគេឃើញ ។

ធានី : ហេតុអ្វីបានអ្នកនៅដឹកស្ពានបានគេឃើញ?

ទាវ : ស្ពាននេះគេច្រើនយកមនុស្សយកមកកល់ដាក់ធ្វើស្ពាន ។

ធានី : ម៉េចចឹង?

ទាវ : មិនដឹងរឿងគេគ្រាន់ថាខ្ញុំនៅតូច មិនដឹងរឿងគេដង ។

ធានី : ម៉េចបានគេឲ្យតែកន្លែងធ្វើស្ពានគេយកមនុស្សមកដាក់?

ទាវ : មិនដឹងដែរ ។

ធានី : មានប៉ុន្មាននាក់ទៅ?

ទាវ : អត់ដឹងទេ កន្លែងស្ពានខ្ញុំអត់បាននៅទេ ។

ធានី : ចុះម៉េចបានមិនដឹងថាមានគេយកដាក់កន្លែងស្ពាន?

ទាវ : ទេ! ដូចថាយប់គេសែន ហើយយើងនិយាយទៅដូចនៅឆ្ងាយៗ ឃើញគេសែនទៅ គេសែន ពីក្រោមស្ពានទៅយើងដឹងថាគេដាក់នៅកន្លែងស្ពាន ហើយយើងអត់បានឈរមើលគេទេ ។

ធានី : ឃើញច្រើនដងទេ?

ទាវ : ទេ! ឃើញម្តងនឹងឯង តែខ្ញុំលើករួចនោះ ខ្ញុំទៅខ្សែត្រៀមទៀតទៅ បើគេអ្នកធ្វើស្ពាននៅ ប្រចាំនោះបានគេដង សុទ្ធតែមានប្រចាំការណ៍នៅស្ពាន ធ្វើយូរ តែខ្ញុំគ្រាន់ចល័តខាងលើ ក្រវ៉ាត់ល្អានប៉ុន្មាននោះឯង ។

ធានី : ចឹងជាទូទៅ ឲ្យតែអ្នកធ្វើការនៅស្ពាននឹង គឺដឹងថាបាក់ខ្លួន?

ទាវ : ដឹង ។

ធានី : មិនមែនទេ ដឹងថាបាក់ខ្លួន ដឹងថាមានគេយកមកកប់នៅកន្លែងហ្នឹង?

ទាវ : បា! បើអ្នកធ្វើការនៅស្ពានប្រចាំការណ៍នៅស្ពានបានដឹង ។

ធានី : ចុះពួកអ្នកវាសុំឲ្យយើងមើលទំនប់ មើលប្រឡាយអីដឹងទេ អ្នកអស់នឹងអាចដឹងទេ?

ទាវ : អស់នឹងអាចដឹង ។

ធានី : ហើយមីនស្កាល់អ្នកអស់នឹងអត់?

ទាវ : អត់ទេ ។

ធានី : ចុះមីនស្កាល់អ្នកណាជាមេកងរបស់មីន?

ទាវ : អត់ស្កាល់ទេ ខ្ញុំស្កាល់អ្នកនៅកំប្រារប៉ុនកាត់ស្លាប់ហើយ ។

ធានី : កាត់ឈ្មោះអីគេ?

ទាវ : ដឹងឈ្មោះអីសម័យកាលនោះឈ្មោះ

៧១

ប៉ុនសព្វថ្ងៃកាលនោះឈ្មោះកាត់កាលនោះកាត់ប្រៃ ឈ្មោះសម័យអាពត ។

ធានី : កាត់មកពីណាវិញ អ្នកបាត់ដំបង?

ទាវ : អត់ទេ អ្នកកំប្រារ ប៉ុនមិនដឹងថាកាត់ជម្លៀសមកពីណា អត់ដឹងទេ ។ ប៉ុនខ្ញុំដឹងថាកាត់នៅ
កំប្រារមេកងខ្ញុំ ។

ធានី : មេកងមីន?

ទាវ : បា!

ធានី : មេកងស្រី?

ទាវ : ប្រុស ។

ធានី : ហើយកាត់ប្រាប់ថាទៅកំប្រារ?

ទាវ : កំប្រារយើង ។

ធានី : កំប្រារព្រះនេត្រព្រះយើង?

ទាវ : បា!

ធានី : ចឹងមេកងរបស់មីនគេហៅមេកងចល័ត ឬមេកងអីគេ?

ទាវ : មេកងចល័ត ។

ធានី : ចល័តអីគេ ចល័តរបស់មីនហៅចល័តអីគេ?

ទាវ : ចល័តជំនួយទៅភូមិមិនបានហៅចល័តកំបងទេ ថាចល័តភូមិជំនួយទៅ ។

ធានី : ចឹងមីននៅបានម៉ាយៗ ?

ទាវ : បា!

ធានី : ចឹងមីនទៅទំនប់នឹងរហូតដល់ប៉ុន្មានឆ្នាំ?

ទាវ : ទៅជាងម៉ាឆ្នាំ ។

ធានី : ទាំងខែប្រាំនៃ ខែវស្សា?

ទាវ : ទៅខែវស្សា ខែច្រាំង ។
 ធានី : ខែច្រាំង ខែវស្សាអត់ទៅទេ?
 ទាវ : ខែវស្សាអត់ទៅ ខែវស្សាលើកអត់កើតទេ ទឹក ។
 ធានី : ចុះខែវស្សាអត់ធ្វើទេ គេធ្វើខែច្រាំង?
 ទាវ : ធ្វើខែច្រាំង ។
 ធានី : បឹងទំនប់នឹងធ្វើតែខែច្រាំង?
 ទាវ : បា!
 ធានី : ទំនប់នឹងធ្វើហើយពេលណា?
 ទាវ : ទំនប់នឹង ហើយកាលឆ្នាំប៉ុន្មានទេ ខ្ញុំភ្លេចដែរហើយ កាលខ្ញុំនៅតូចដែរ ។
 ធានី : មិនរកនឹកមើលដូចម្តងធ្វើបានប៉ុន្មានឆ្នាំ បានទំនប់នឹងរួច?
 ទាវ : មិនទាន់មានធ្វើរួចណា ទៅម៉ាឡៃក្រៀមចេះទៅយើងរួចបាន២-៣ខែ គេដកយើងយកមក ភូមិនេះទៀតទៅ ។
 ធានី : ហ្នឹងហើយ បងនិយាយថា គាំភ័យម្តងធ្វើមកម្តងគិតមើលធ្វើបានប៉ុន្មានដង ហើយគិតថា ប៉ុន្មានឆ្នាំបានម្តងធ្វើហើយ?
 ទាវ : ខ្ញុំទៅធ្វើទំនប់នោះ ខ្ញុំទៅធ្វើតែ៣ខែទេ ។
 ធានី : ធ្វើ៣ខែ តែម្តងនឹងទេ?
 ទាវ : បា!
 ធានី : ហើយក្រោយមកទៀត លែងបានធ្វើទៅ?
 ទាវ : ដល់ក្រោយមកទៀត ខ្ញុំអត់បានទៅទៀតទេ ។
 ធានី : តែពេលដែលម្តងធ្វើមានមនុស្សច្រើនទេ ដែលចូលរួមធ្វើ?
 ទាវ : មនុស្សរាប់ពាន់នាក់ ។
 ធានី : ដឹងមកពីណាខ្លះ?
 ទាវ : ដឹងមកពីណាខ្លះ តាមភូមិគ្រប់ភូមិទៅលើក តាមសង្កាត់គ្រប់សង្កាត់ ។
 ធានី : ដឹងមកច្រើន ហើយភាគច្រើនលាយគ្នា ហើយអ្នកស្លាប់ភាគច្រើន ជាអ្នកថ្មី មានជម្ងឺរាគ រុះអីទៅ?
 ទាវ : បា! ជម្ងឺស្លាប់ទៅ ។
 ធានី : ចុះម្តងដឹងថាអ្នកណាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅទំនប់នឹង អ្នកគ្រប់គ្រងមេធំនៅទំនប់នឹង?

ទាវ : ទេ! ខ្ញុំអត់ដឹង ដឹងតែគេថាភារ៉ាល់ ភារមោន ។
 ធានី : ភារ៉ាល់ ភារមោន ជាអ្នកណា?
 ទាវ : មិនដឹងអ្នកណាទេ មិនដែលឃើញមុខផង ឮតែគេថា ខ្ញុំមិនដែលឃើញមុខផង ។ មិនដែល
 ឮ មិនដែលឃើញមុខផង ចុះយើងប្រជាជនសម័យនោះទៅដឹង គេឲ្យទៅលើកៗក៏ទៅៗ
 មិនបានជាបែងចែកចេះចុះអី ។ គ្រាន់គេហៅទំនប់ភារ៉ាល់ៗ ចេះទៅលើកនឹងគេទៅ ដឹង
 តែប៉ុន្តែ ចុះអត់ដឹងអីដឹង គ្រង់ណាទៅមានអារម្មណ៍គិត ។
 ធានី : គេហៅទំនប់ភារ៉ាល់?
 ទាវ : បា! ទំនប់ភារ៉ាល់ ។
 ធានី : ចុះភារ៉ាល់នឹងមកពីណាម៉ឺនដឹង?
 ទាវ : អត់ដឹងទេ ។
 ធានី : ហើយភារមោននឹងអត់ដឹងដែរ?
 ទាវ : អត់ដឹង ។
 ធានី : អត់ដឹងថាគាត់ជាអ្នកណាទេ គ្រាន់ដឹងថាគេហៅជាទំនប់ភារ៉ាល់?
 ទាវ : អត់ដឹងថាគាត់ជាអ្នកណា គ្រាន់គេហៅទំនប់ភារ៉ាល់ ។
 ធានី : ទំនប់ភារ៉ាល់នឹងនៅណា?
 ទាវ : នៅគ្រប់ទីកន្លែង ហៅទំនប់ភារ៉ាល់ៗ ។
 ធានី : ចុះម៉េចម៉ឺនដឹងថាអ្នកណាគេអ្នកបង្កើតទំនប់នឹង ឲ្យមានកសាងអីចឹង?
 ទាវ : អត់ដឹងទេ ស្រាប់តែគេឲ្យទៅលើក ។
 ធានី : ចុះម៉ឺនដឹងថាអ្នកណាគេអ្នកជួយ យើងត្រូវធ្វើនេះៗ អ្នកណាគេអ្នកប្រាប់?
 ទាវ : ប្រធានក្រុមគេម្នាក់ៗទៅ គេរើសឲ្យយើងលើកទៅ ។
 ធានី : គេបន្តគ្នា យើងអត់ដឹងដែរ?
 ទាវ : បា!
 ធានី : ចុះអ្នកណាប្រធានតំបន់នៅនឹង ដឹងទេ?
 ទាវ : ខ្ញុំអត់ដឹងទេ ។
 ធានី : គណៈស្រុកអីក៏អត់ដឹង?
 ទាវ : អត់ដឹង ។
 ធានី : គណៈភូមិភាគក៏អត់ដឹង?

ទាវ : បា!
 ធានី : ចុះគណៈឃុំ?
 ទាវ : ឃុំព្រះនេត្រព្រះនឹង ។
 ធានី : គណៈឃុំដែលមីនរស់នៅនឹង កាលសម័យខ្មែរក្រហម?
 ទាវ : មុនដំបូងគាត់ក្រក់ ។
 ធានី : គាត់ក្រក់នឹងជាអ្នកណា?
 ទាវ : កាលនោះមិនមែននៅភូមិនេះទេ ភូមិកាត់មិនដឹងនៅខាងណា ខ្ញុំមិនដឹងផង ។
 ធានី : តែកាត់ធ្វើជាអីគេ?
 ទាវ : ធ្វើប្រធានឃុំ ប្រធានសង្កាត់ ។
 ធានី : ប្រធានសង្កាត់នៅណា?
 ទាវ : សង្កាត់ព្រះនេត្រព្រះ ។
 ធានី : ហើយយ៉ាងម៉េចទៀត?
 ទាវ : ប៉ុនសព្វថ្ងៃកាត់បាក់ខ្លួនហើយ មិនដឹងទៅខាងណា ។
 ធានី : ហើយគាត់ធ្វើប្រធានសង្កាត់ព្រះនេត្រព្រះ អ្នកចាត់ចែងមីនឲ្យទៅណាទៅណែនឹង ឬក៏ ម៉េច?
 ទាវ : កាត់អ្នកចាត់ចែងប្រធានភូមិទៅ ប្រធានភូមិក៏គេចាត់ចែងទៅទៀត ។
 ធានី : ចុះប្រធានភូមិ មីនស្គាល់ឈ្មោះកាត់?
 ទាវ : ប្រធានភូមិឈ្មោះភាសាម៉ូន ប៉ុនកាត់ស្លាប់ហើយ ប៉ុនកាត់អត់មាននៅភូមិកំណើតនេះទេ កាត់នៅស្រុកជើង នៅស្រុកព្រៃកើតគេយកមកឲ្យកាន់នៅភូមិនេះ ។
 ធានី : នៅភូមិអីគេដឹងទេ?
 ទាវ : ភូមិព្រៃ ស្រុកព្រៃ ។
 ធានី : ភូមិព្រៃ ឃុំព្រៃ ស្រុកអីគេ?
 ទាវ : អត់ដឹងស្រុកអីទេ ស្រុកកំណើតកាត់នៅនោះ ខ្ញុំមិនដឹងទេ ។
 ធានី : ប៉ុនដឹងថាទៅខេត្តនឹងដែរ?
 ទាវ : បា!
 ធានី : ភាសាម៉ូនជាប្រធានភូមិ?
 ទាវ : បា!

ឆានី : ហើយ ងី ជាប្រធានមេកងមីន?

ទាវ : បា!

ឆានី : ចុះពេលដែលមីនធ្វើនៅនឹងមានការលំបាកអីទេ?

ទាវ : អូ! លំបាកណាស់។

ឆានី : លំបាកយ៉ាងម៉េចទៅ?

ទាវ : លំបាកគ្រង់ហូបមិនគ្រប់គ្រាន់ ហើយទឹកអត់ដឹកគ្រប់គ្រាន់ទៀត ស្បៀកពាក់ក៏អត់មានគ្រប់គ្រាន់ មានចៃយ៉ាប់ចៃ។ ដូចថាបើកសំពត់ភើខ្សៀបឲ្យយើងចេះទៅ យើងកន្លែងខែយើង ឆ្លុកទឹកម្តង ម៉ាអាទិត្យឆ្លុកទឹកម្តង ចៃឡើងតាម ចៃវានៅតាមសាច់ចេះ យើងអេះចេញ ចៃយើងមកសៗ ចេញមក។ ហើយខាល់លើកខ្សែត្រៀមម៉ាអាទិត្យចេះឲ្យរួច លើកទៅម៉ា ខ្សែត្រៀមចេះទៅ បានទឹកមុជម្តងទៀត។

ឆានី : ហើយចិនរស់យ៉ាងម៉េចទៅ ថើចៃម្តងៗ ហើយហូបចុក?

ទាវ : បាៗ ចៃ ហើយហូបចុកមិនគ្រប់គ្រាន់ ហើយដេកក៏អត់សូវបានទេ វារមាស់។ ហើយ ប្រជាជនទៅភូមិធាត់ៗចេះ មកវិញស្តម ខ្ញុំចេះមកវិញម៉ែឪមើលអត់ស្គាល់ទេ។

ឆានី : ហើយម៉ែឪកាត់អត់អីវិញ?

ទាវ : ម៉ែឪនៅភូមិ កាត់អត់ដែរ ប៉ុន។

ឆានី : ស្តម?

ទាវ : ប៉ុនស្តម ចុះកាត់ហូបតែបបរទេ។

ឆានី : តែគ្រាន់កាត់អាចមានទឹកអីឆ្លុតចិន?

ទាវ : បា! កាត់មានទឹកអីហូបគ្រប់គ្រាន់។

ឆានី : ចិនមីនមានអារម្មណ៍ម៉េចដែរទៅ កាលមុនដំបូងចង់ទៅកងចល័ត ដល់ពេលកងចល័តយ៉ាប់ ចិនចាញ់អ្នកនៅភូមិផង?

ទាវ : ទេ! ចាញ់ភើ ដូចថាយើងទៅហើយ គេកំរុវឲ្យទៅហើយ ក៏ទៅៗ ដឹងឈឺចិត្តៗហើយ ប៉ុន មិនដឹងធ្វើម៉េច សុំម៉ាខ្លួនរស់ទៅ។

ឆានី : ចិនពេលនៅនឹង មីនខុស្សាហ៍ឃើញគេបាត់ខ្លួនអត់នៅជាមួយកងមីន?

ទាវ : អត់ទេ។

ឆានី : អត់មានទេ នៅជុំគ្នាទាំងអស់?

ទាវ : បា!

ឆានី : អត់បាត់?

ទាវ : បា! អត់បាត់ទេ ។

ឆានី : សុទ្ធតែកងយើងអ្នកចាស់?

ទាវ : កងចាស់ កងថ្មីលាយគ្នា ប៉ុន្តែម៉ាកងយើងធ្វើការអត់មានអ្នកណាបាត់ អត់មានអ្នកណាអី
ទេ ។

ឆានី : ចុះកាលពេលមិននៅភូមិនឹង អ្នកថ្មីដម្លៀសមកដល់ភូមិនេះនៅ?

ទាវ : នៅតើ ភូមិនេះក៏នៅៗដក់ពាក់នៅ ។

ឆានី : ហើយមកនៅជុំជាមួយមិនដែរ?

ទាវ : បា!

ឆានី : ហើយពួកគាត់មកពីណាខ្លះ អ្នកថ្មីនឹង?

ទាវ : ពួកមកមិនដឹងនៅស្រុកណាទេ ស្រាប់តែមកពីភ្នំពេញៗ ។

ឆានី : មកពីភ្នំពេញច្រើន?

ទាវ : បា!

ឆានី : ហើយយ៉ាងម៉េចដែរ អ្នកអស់នឹង ធ្វើការដូចយើងទេ ចំណាប់ចំនួន?

ទាវ : ធ្វើការដូចយើងដែរតើ ប៉ុន្តែដូចជាគាត់មិនសូវមានការតស៊ូទេ គាត់ដូចជាមានហូបចុកគ្រប់
គ្រាន់ មិនដូចស្រុកស្រែយើងដែលហូបនេះទៅចេះតែធ្វើ គាត់នោះរៀនទំនៀមដោយដែរ
ច្រើនស្លាប់តែអ្នកមកពីខាងនឹងឯង ។

ឆានី : ច្រើនទេមិន ដែលមិនស្គាល់ មិនធ្លាប់រាប់អានជាមួយគាត់ ឬក៏យ៉ាងម៉េចដឹងពីគាត់?

ទាវ : ខ្ញុំមានដែរតើ អ្នកមកពី ថ្ងៃមុនខែឆ្នាំមុន គាត់មកលេងស្រុកខ្ញុំដែរតើ មកពីកំពង់ចាម
បើក ឡានមកលេង ។

ឆានី : ចិនពេលដែលមិននៅកងចល័តនឹង លើកតែ៣ខែ មិនទៅណាទៀតទេ?

ទាវ : មកលើកទំនប់ព្រៃមាន់យើង ។

ឆានី : លើកទំនប់ព្រៃមាន់?

ទាវ : បា!

ឆានី : ចិននៅក្រពាំងថ្មហើយ បានលើកទំនប់ព្រៃមាន់? លើកទំនប់ព្រៃមាន់ហើយធ្វើអីទៀត?

ទាវ : គេដម្លៀសមកឲ្យនៅអូរអណ្តូង លើកក្រវ៉ាត់ភ្នំស្រែអូរអណ្តូង ។

ឆានី : ម៉េចទៀតទៅ?

ទាវ : ហើយបានមកលើកយើងអាទំនប់កំបោរនេះ ។
 ធានី : ចុះពេលដែលមីនលើកទំនប់មីនម៉េចដែរ គេងអីគ្រប់គ្រាន់?
 ទាវ : និយាយរឿងហូបគ្រប់គ្រាន់ គ្មានអ្នកណាគ្រប់គ្រាន់ ។
 ធានី : គេងអី?
 ទាវ : គេងមិនបានគ្រប់គ្រាន់ទេ តែម៉ោង១ដិតភ្លឺ គេដាស់លើកទៀត ។
 ធានី : ចុះគេងស្មានណា?
 ទាវ : តែថ្ងៃណាទៅគេងបាន២-៣ម៉ោងទៅ ថ្ងៃណាគេបាន២-៣ម៉ោង ថ្ងៃណាគេងបានម៉ា
 ម៉ោង ។
 ធានី : ហើយមីនធ្វើការម៉េចកើត បើលើកទំនប់ហត់ ហើយម្នាក់បាន?
 ទាវ : ចុះបើយើងដាច់ខាតហើយ ធ្វើតាមគេ ។
 ធានី : ប៉ុន្តែបើមីនអីអាចទ្រាំទ្រ?
 ទាវ : ចេះតែទំទៅ ខ្លួនគេវ៉ៃចោល ។
 ធានី : ទោះជាអត់ឆ្ងល់ម៉េច ក៏ទៅបាន?
 ទាវ : បា! អត់ឆ្ងល់ ចេះទ្រាំទៅ លើកទំនប់ពីស្រះទៅកំបោរ លើកពីស្រះមកព្រះនេត្រព្រះ
 លើកពីប៉ោយសំរោងទៅស្រះទៀត លើកកម្លាំងទាំងអស់ អត់បាននៅភូមិទេ ក្នុង៣ឆ្នាំ ។
 ធានី : ហើយមីនយល់ថាម៉េចដែរ ពេលដែលមីនលើកធ្វើការ ជាពិសេសនៅត្រពាំងថ្ម ។ ការ
 ពេលដែលមីនលើកនឹងមានឡើងតូចឡើងអីអត់ លើកឡើងភ្នំ ឬក៏អត់នៅត្រឹមរាបៗ ។
 ទាវ : លើកឡើងតើ លើកដល់ខ្នងលើ ។
 ធានី : កំពស់ប៉ុន្មាន?
 ទាវ : កំពស់៥ម៉ែត្រ ។
 ធានី : កំពស់៥ម៉ែត្រ ដែលមីនលើកនឹង?
 ទាវ : បា!
 ធានី : តែអាទំនប់នឹងមែនទែន កំពស់វាប៉ុន្មាន មីនដឹង?
 ទាវ : កំពស់វា៥ម៉ែត្រនឹង បាតក្រោមវា១៥ម៉ែត្រ ។
 ធានី : បាតក្រោមម៉េច?
 ទាវ : ជើងវា ។
 ធានី : ជើងវាទេនឹង ១៥ម៉ែត្រ?

ព្រះ : បា! ១៥ ម៉ែត្រ ប៉ុន្មានលើតែ ៥ ម៉ែត្រ ។
 ធានី : ខ្លួនលើតែ ៥ ម៉ែត្រម៉េច?
 ព្រះ : អាខ្លួនថ្នល់យើងនេះតែ ៥ ម៉ែត្រទេ ។
 ធានី : ពីនេះទេរឡើងចេះ ៥ ម៉ែត្រ?
 ព្រះ : ទេរឡើង ៥ ម៉ែត្រ ។
 ធានី : តែដល់ពេល អាទីនឹងដឹងទំនប់មែនទេ?
 ព្រះ : បា! បាតក្រោមចេះ ១៥ ។
 ធានី : បាតក្រោមនេះ បាតក្រោមដឹងទំនប់ទេ ដល់ពេលទំនប់តែម្តងវាមានប្រវែងប៉ុន្មាន?
 ព្រះ : ដល់បាតលើចេះ វាឃើញ ៥ ម៉ែត្រ ។
 ធានី : ប្រវែងប៉ុន្មានដឹងទេ?
 ព្រះ : ខ្ញុំអត់ដឹងទេ ប្រវែងប៉ុន្មានៗ អត់ដឹង ។
 ធានី : ក្រានដឹងថាយើងលើកដឹងប៉ុន្មាននឹង?
 ព្រះ : បា! ក្រានតែថាលើក ។
 ធានី : តែអត់ដឹងទំនប់នឹង គេសម្តោចន៍ពេលណាទេ?
 ព្រះ : ខ្ញុំៗ បានទៅប្រជុំគេ យកទៅសម្តោចន៍ដែលលើកទំនប់រួច គេនាំគ្នាទៅសម្តោចន៍នៅស្ពាន
 ទី១នោះ គេសម្តោចន៍នៅ ៧ មករានោះ ។ ប្រជាជនច្រើនណាស់ រាប់ពាន់នាក់ ។
 ធានី : សម្តោចន៍នៅថ្ងៃ ៧ មករា?
 ព្រះ : បា!
 ធានី : ៧ មករាឆ្នាំប៉ុន្មាន?
 ព្រះ : មិនដឹងឆ្នាំប៉ុន្មានទេ ភ្លេចអស់មែន ។
 ធានី : មិនមែន ៧ មករា ៧៧?
 ព្រះ : ដឹងគេហៅម៉េចទេ ខ្ញុំភ្លេចអស់ហើយ ហៅយ៉ាងណាទេ ។
 ធានី : តែដឹងថា ៧ មករា?
 ព្រះ : វាមិនសូវចាំទេ កាលនោះមិនមែន ៧ មករាទេ កាលនោះគេហៅស្តីត្រង់ណាទេ គេហៅប្រជុំ
 ហៅម៉េចទេ ខ្ញុំភ្លេចអស់ហើយ កាលនោះខ្ញុំអត់បានរៀនអត់បានចាំ ។
 ធានី : តែមិនបានចូលរួមសម្តោចន៍នឹងដែរ?
 ព្រះ : ចូលតើប៉ុន្តែភ្លេចអស់ហើយ ។

ឆានី : ឮអ្នកណាគេអ្នកមកបើកកម្មវិធីសម្តែងនឹង មីងដឹងទេ?

ទាវ : អត់ដឹងទេ វាដឹងប៉ុន្តែយូរទៅវាក្រែងអស់ហើយ មិនបានជាចំណា គ្រាន់តែដឹងថាទៅ គេទៅ
ប្រជុំគេលេងសិល្បៈលេងឲ្យយើងមើល ។

ឆានី : សិល្បៈគេលេងឲ្យយើងមើលម៉េច?

ទាវ : លេងប្រៀងបទខ្មែរក្រហមនេះឯង ។

ឆានី : គេមកលេងផ្ទាល់?

ទាវ : គេមកលេងផ្ទាល់ គេមកលេងឲ្យយើងមើល ។

ឆានី : ហើយម៉េចទៀត?

ទាវ : ទៅម៉ាទន្តធំបេះទៅ គេប្រជុំឲ្យយើងមើលកណ្តាលថ្ងៃនោះទៅ ។

ឆានី : នៅកន្លែងណា?

ទាវ : នៅកន្លែងស្ពានទី១ ។

ឆានី : ទទួលអ្នកអស់នឹងបានដែរ ព្រោះអីកាលនឹងទំនប់នឹង កាលនឹងមានទឹកទៅ?

ទាវ : នៅអត់ទាន់មានទឹកទេ ។

ឆានី : គេអត់ទាន់បើកទឹកចូល?

ទាវ : អត់ទាន់មាន ។

ឆានី : ប៉ុន្តែគេសម្តែងនឹង?

ទាវ : ប៉ា! សម័យអាពាហ៍ណា ។

ឆានី : ចឹងទំនប់នឹងធ្វើហើយភ្លាម អត់ទាន់មានទឹក ហើយគេសម្តែងនឹងទៅ?

ទាវ : អត់មានទឹកទេ ។

ឆានី : អត់មានទឹកចឹងធ្វើម៉េចទៅ?

ទាវ : ចុះទឹកនោះអ្នកលើករួចគេមិនទាន់បើកទឹកណា ។

ឆានី : ហើយដល់លើករួចហើយ គេសម្តែងនឹងនៅក្នុងទំនប់នឹង គេធ្វើម៉េចទៀតទៅ?

ទាវ : អត់ដឹងធ្វើម៉េចទេ ។

ឆានី : ម៉េចបានមានទឹក?

ទាវ : គេបិទស្ពានទៅវាជាប់ទឹកទៅ ។

ឆានី : ដល់ពេលគេសម្តែងហើយ គេបើកទឹកវិញអត់?

ទាវ : បើកទឹកទៅ បានឲ្យប្រជាជនធ្វើស្រែប្រាំង ធ្វើស្រែវស្សាទៅ ។

ឆានី : ចឹងពេលសម្តោធន៍នឹង គឺអត់មានទឹកទេនៅក្នុងទំនប់នឹង ?

ទាវ : អត់ទេ ។

ឆានី : ដល់ពេលសម្តោធន៍ហើយ បានគេបើកស្តានឲ្យ ?

ទាវ : ដល់ខែវស្សាបានមានទឹក ។

ឆានី : ដល់ខែវស្សាបានមានទឹក ?

ទាវ : បា !

ឆានី : ចឹងកាលពេលគេសម្តោធន៍នឹង ខែប្រាំង ?

ទាវ : បា ! ដល់ឥឡូវនេះ សម្តោធន៍ ដល់គេបិទស្តានរួចបានមានទឹក ។ បានទឹកជាប់ ។

ឆានី : ចឹងកាលពេលសម្តោធន៍ អត់ទាន់បិទស្តានទេ ?

ទាវ : អត់ទាន់បិទស្តាន ។

ឆានី : តែគេសម្តោធន៍ ឬគេមកលេងសិល្បៈឲ្យយើងមើលទេ ?

ទាវ : ទេ! ឮតែគេថាសម្តោធន៍ៗ មិនដឹងថាយ៉ាងម៉េចទេ កាលនឹងនៅក្នុងដែរនឹង ។

ឆានី : ចឹងកាលនឹងគេថាសម្តោធន៍ៗ ដែរ ?

ទាវ : បា ! ដែលគេថាសម្តោធន៍ ។

ឆានី : ប៉ុន្តែ មិនឃើញខ្សែភ្លៀម អាពាហ៍ខ្សែនឹង ក្រែងមានស្តានមួយៗហើយៗ ប៉ុន្តែវាអត់ ទាន់បិទទឹក អត់បិទស្តានម៉េច ?

ទាវ : ស្តានមុនៗ ស្តានគេដាក់ល្អ ដល់អាស្តានទី១នេះ បានស្តានគេដាក់បិទ ស្តានធំ ស្តានត្រពាំង ថ្មីនឹង ។

ឆានី : ក្រាន់តែចង់សួរម្តង ព្រោះមិនថាគេបិទទឹកម៉េចនោះ ?

ទាវ : បិទទឹកស្តានមួយនោះឯង ។

ឆានី : ប៉ុន្តែដោយសារការធ្វើហើយភ្លាម គឺអត់ទាន់មានទឹកចូលទេ ?

ទាវ : បា !

ឆានី : ដល់ពេលខែវស្សាមកភ្លៀងមកបានដក់ទឹកម្តងភិចៗទៅ ?

ទាវ : បា ! បានមានទឹក ពេលទឹកជំនន់មកអត់មានទឹកគេបិទទឹកជាប់ ។

ឆានី : បានគេបិទទឹកឲ្យវាមានពេលហើយចាំគេបើកទឹកភិចម្តងៗ ?

ទាវ : គេបិទជាប់ចេះទៅ បានមានទឹករហូត មានត្រីមានអីកោះកុំនៅ ។

ឆានី : ចឹងកាលពេលមុនដំបូងម្តងអត់ដឹងថាអ្នកណាគេអ្នកមកសម្តោធន៍ទេ ?

ទាវ : អត់ដឹង ។
 ធានី : ចុះតារាល់តារាអី?
 ទាវ : ឮតែគេថា តែថាយើងមិនដែលស្គាល់មុខផង ។
 ធានី : គ្រាន់ឮគេថា?
 ទាវ : ឮតែគេថា មិនដែលស្គាល់មុខយ៉ាងម៉េច គ្រាន់តែគេថាទៅលើកទំលប់តារាល់ ទំលប់តារាមាន
 ប៉ុន្មាននោះឯង គ្រាន់ឮតារាល់មិនដឹងមុខយ៉ាងណាបើខ្ញុំអត់ដែលឃើញ ។
 ធានី : អត់ដែលឃើញ?
 ទាវ : បា!
 ធានី : មិនមានអារម្មណ៍ម៉េចដែរ ពេលដែលមិនមកដល់ឥឡូវហើយ មិនធ្លាប់ទៅលេងត្រពាំងថ្ម?
 ទាវ : ទៅតើ ។
 ធានី : យល់ថាម៉េចដែរកន្លែងនឹង មិនធ្លាប់លើកទំលប់លើកអីចឹង?
 ទាវ : ទេ! ពេលទៅឃើញចេះ នឹកឃើញរឿងដើមកំសត់ដែរ កំសត់ថាខ្លួនពិបាកវេទនា ដោយ
 សារអានត្រពាំងថ្ម ដល់បានសន្តវហើយ គេរៀបចំស្អាត គេសប្បាយរីករាយនឹងគេ ។
 ធានី : សប្បាយយ៉ាងម៉េច?
 ទាវ : សប្បាយឃើញទឹក ឃើញអីមានប្រជាជនធ្វើស្រែបានស៊ី ។
 ធានី : បានទឹកអានត្រពាំងថ្មនឹង?
 ទាវ : បា!
 ធានី : ប៉ុន្តែមិនដែរកិត ចុះមិនធ្លាប់ប្រាប់ថា នៅកន្លែងភាមស្ដាននីមួយៗ មានមនុស្សកប់ មិន
 ខ្លាចអត់?
 ទាវ : ទេ! គ្មានអារម្មណ៍ខ្លាចផង សម័យនឹងអត់មានអារម្មណ៍ខ្លាចខ្មោចផង
 សម័យនោះអត់ដឹងថា ខ្លាចខ្មោចផង ។
 ធានី : អត់ទេ ចង់ដឹងថាដូចឥឡូវអី?
 ទាវ : ឥឡូវក៏មិនខ្លាច តែខ្ញុំមិនសូវបានទៅទេ ឥឡូវនេះ ។
 ធានី : តែដែលកិតរឿងនឹង?
 ទាវ : អត់ដែលកិត ។
 ធានី : ចុះមិនដែលធ្លាប់ឮរឿងគុណការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម?
 ទាវ : អត់ ។

ធានី : អត់ដែលពួងគេមានតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំធំៗ ?

ទាវ : អត់ដែលពួងតែគេកាត់ទោសៗ ចែកតាមសៀវភៅ ។

ធានី : កាត់ទោសអ្នកណាគេដឹងទេ ។

ទាវ : ចែងថា កាត់ទោសហើយ លោកតាខុច ។

ធានី : បា! ឥឡូវបន្ទាប់ពីតាខុច កាត់ចប់ទៅ គេកាត់ទោស៤នាក់បន្ថែមទៀត ។ ៤នាក់នឹងជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ដែរ ទី១ អៀង សារី កាត់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស, អៀង ធីរិទ្ធ ប្រពន្ធរបស់កាត់នឹង ដែលកាត់ធ្វើខាងក្រសួងសន្តិសុខកិច្ច ខាងថ្នាំពេទ្យខាងអី, ដល់ពេលមួយទៀត ខៀវ សំផន កាត់ជាប្រមុខរដ្ឋកាលបុរេ ដូចស្តេចយើងឥឡូវចឹង, ហើយដល់មួយទៀតក៏នួន ជា កាត់នៅខាងក្រសួងរដ្ឋសភា ។ ចំពោះម៉ឺនផ្ទាល់យល់ថាម៉េចដែរ ចំពោះការកាត់ទោសកាត់ទាំង៤នាក់នឹង?

ទាវ : ដល់ខ្ញុំនៅឆ្ងាយ ខ្ញុំមិនដែលដឹងមានអារម្មណ៍ថា បើកាត់ខុស ក៏កាត់ទោសកាត់ ។

ធានី : គិតតែប៉ុន្មាននឹង?

ទាវ : បា! គិតប៉ុន្មាននឹងឯង ។

ធានី : ចុះម៉ឺនអត់គិតថា ពួកកាត់ដែលបណ្តោយឲ្យម៉ឺនធ្វើការអស់កម្លាំង ធ្វើការលើកទំលាប់លើកអី គ្មានពេលសម្រាក បែកម៉ែបែកឪ ដែលគិតចឹង?

ទាវ : គិតដែរ គិតថាបែកម៉ែឪ មានអារម្មណ៍គិតថាឈឺចាប់ដែរ ឈឺចាប់ដូចថាមិនដែលបានជួបម៉ែឪបានសុខសាន្ត នៅដេកជាមួយគ្នា ឲ្យឃើញមុខម៉ែឪ ។ ឈឺចាប់ រំដោះបានប៉ុន្មាននេះ ក៏នៅតែឈឺចាប់ៗ ។

ធានី : ចុះដល់ពេលគេកាត់ទោសអ្នកអស់នឹងចឹង ម៉ឺននៅមានអារម្មណ៍ឈឺចាប់ទៀត ឬយ៉ាងម៉េច?

ទាវ : នៅមានឈឺចាប់តែចឹង ។

ធានី : ម៉ឺនគិតថាការមានតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម មានប្រយោជន៍អីអត់ទេ យើងបង្កើតឲ្យមានចឹង? កាត់ទោសអ្នកដែលមេដឹកនាំធំៗ ដែលបណ្តោយឲ្យមានរបបនឹងហើយបណ្តោយឲ្យម៉ឺនឃ្នាតម៉ែ ឃ្នាតឪ ។ ម៉ឺនគិតថាមានប្រយោជន៍អត់ ការកាត់ទោសដូចម៉ឺនពួងកាត់ទោសខុច តើគិតថាការកាត់ទោសខុចមានប្រយោជន៍អត់?

ទាវ : ទេ! មានប្រយោជន៍ខាងសន្តិសុខដែរតើ ។

ធានី : ប្រយោជន៍យ៉ាងម៉េច?

ទាវ : ប្រយោជន៍ត្រង់ថា ដែលនាំប្រទេសជាតិ ក្បត់ប្រទេសជាតិលិចលង់ ពិបាកវេទនា
 ហូបចុក មិនឆ្កែត ។
 ធានី : អត់អស់នឹង?
 ទាវ : បា!
 ធានី : អ្នកអស់នឹងនាំឲ្យប្រទេសជាតិលិចលង់?
 ទាវ : បា!
 ធានី : ឲ្យប្រជាជនពិបាកវេទនា?
 ទាវ : វេទនា អត់មានសាសនា បែកប្រពន្ធបែកកូន មានការកាប់សម្លាប់ ខុសឆ្គងតិចតួចវៃវៃ
 ហោល អត់មានក្រាប្រណី ថាជាតិខ្មែរដូចគ្នាអត់ ។
 ធានី : ចុះមីនដែលពួឃ្លោះយាយចែម?
 ទាវ : ពួតើ ខ្ញុំលើកទំនប់កាត់ដែរតើ ។
 ធានី : លើកទំនប់កាត់ដែរ?
 ទាវ : បា! ទំនប់គេហៅនៅអូរលាភៗ នោះទំនប់យាយចែមដែរតើ ។
 ធានី : ទំនប់អូរលាភ ទំនប់យាយចែម?
 ទាវ : បា!
 ធានី : មីនស្គាល់កាត់អត់?
 ទាវ : អត់ស្គាល់ទេ ប៉ុន្តែគេថាទំនប់យាយចែមៗ ។
 ធានី : គេហៅយាយចែមៗ?
 ទាវ : បា!
 ធានី : ម៉េចចឹង បានគេហៅទំនប់នឹង ទំនប់យាយចែម?
 ទាវ : មិនដឹងគេហៅម៉េច គេហៅចឹងឯង ។
 ធានី : ចឹងមីនដឹងថាយាយចែមនឹងជាអ្នកណា?
 ទាវ : យាយចែម ជាមនុស្សស្រី ។
 ធានី : ហើយកាត់ជាអ្នកណា?
 ទាវ : មិនដឹងថាអ្នកណាទេ បើហៅយាយចែមៗ ។
 ធានី : អត់ដឹងថាកាត់មាននរណាអី?
 ទាវ : អត់ដឹងទេ ។

ឆានី : តែដឹងថាគាត់?

ទាវ : បា!

ឆានី : ដឹងថាយាយចែម?

ទាវ : បា! ពួកខ្ញុំនៅក្នុងខ្ញុំម៉ែចឹង ។

ឆានី : អត់ចាប់អារម្មណ៍?

ទាវ : អត់ចាប់អារម្មណ៍ ។

ឆានី : ចឹងមីនមានអីចង់បន្ថែមទៀតទេ នូវអ្វីដែលខ្ញុំអត់បានសួរ ចង់សួរនាំអី ឬសំណូមពរអី?

ទាវ : គ្មានអីសួរទៀតផង គ្មានអីត្រូវនិយាយទៀតផង ។

ឆានី : អត់មានអីនិយាយមីន?

ទាវ : បា!

ឆានី : បា! ចឹងអរគុណមីនច្រើន ។

ទាវ : បា!

« ចប់ »